حزب و کۆمەڵگا یان حزب و هێشتنەوەی جیاوازی چینایەتی

بەشی دووەم

لە دوای مارکس و ئەنگڵس ەوە , لینین بە تواناترین ڕابەری جیهانی چینی کرێکار بوو . بە تواناترین سیاسی و بە تواناترین هەڵسوڕێنەری کاری تەشکیلاتی بوو . بەڵام لەگەڵ ئەوانەشدا نەیتوانی حزبەکەی بە ڕێگای دامەزراندنی سۆشیالیزمی ڕاگوزاردا ببات . لینین و حزبی بەلشەفیک چەند لەگەڵ یەکدا ڕێک بوون , زۆر لەوە زیاتر لەگەڵ یەکدا ناکۆک بوون . حزبەکەی لینین , حزبی گەڕاندنەوەی سۆشیالیزم بوو بۆ سەرمایەداری , بەڵام لینین خۆی هەڵسوڕاوی گەیاندنی سۆشیالیزم بوو بە کۆمۆنیزم . یانی لینین خۆی کۆمۆنیست بوو , بەڵام حزبەکەی سۆشیالیست بوو . کێشمە کێشی نێوان لینین و حزبەکەی , کێشمە کێشی نێوان سۆشیالیزمی ڕاگوزار و جێگیر بوو . کێشمە کێشی نێوان بردنە پێشەوەی سۆشیالیزم و گەڕاندنەوەی بوو . کێشمە کێشی نێوان کۆمۆنیزم و سۆشیالیزم بوو . لینین دەیزانی توانای شۆڕشگێڕانەی ئەم حزبە , حزبی بەلشەفیک , سنووردارە بۆیە ڕێککەوتننامەی " بریست " ی مۆر کرد . ئەگەر لە ڕوانگەی شۆڕشی جیهانی چینی کرێکارەوە سەیری کێشەکە بکرایە , نەدەبوایە ئاگربەسی " بریست " بکرایە . تێڕوانینی دایلەکتیکانە لە ئەسڵدا ئەوانە هەیان بوو کە دژی لینین بوون لە "بریست "دا , بەڵام تێڕوانینی میتافیزیکانەیان لە خودی بەلشەفیزم ناکۆک بوو بەو تێڕوانینە دایلەکتیکەیان لە مەسەلەی " بریست " دا . لینین درکی بەوە کردووە کە ئەو " ئاگربەس "ە هەڵەیەکی گەورەیە لە بەرانبەر چینی کرێکاری جیهانی و شۆڕشی کۆمەڵایەتییاندا , بەڵام ئەوەشی لا ڕۆشن بووە کە پشت کردنە ئەو " ئاگر بەست "ە ماڵ وێرانییەکی گەورەی لێ دەکەوێتەوە بۆ کرێکارانی ڕووسیە و جیهان . ئەو بڕیارەی لینین دای لە ڕێککەوتننامەی بریست دا بۆ ئاشتی , بە بەراوورد بە توانای سنووورداری حزبەوە , بڕیارێکی دروست بوو . ئەو بڕیارەی کە لینین دای لە ناچارییەوە بوو , ناچاری لە سۆشیالیست بوونی بەلشەفیزمەوە نەک کۆمۆنیست بوونی . ئەگەر حزبەکەی لینین حزبی کۆمۆنیست بوایە , لینین هەرگیز " قەت " ئەو بڕیارەی نەدەدا . گرفتەکە لەویادا نییە کەلە حزبی بەلشەفیکدا تەنیا لینین کۆمۆنیست بووبێت , چونکە بە هەزاران و دەیان هەزار ئەندامی تر لەگەڵ ئەودا کۆمۆنیست بوون , بەڵکو گرفتەکە لە چۆنیەتی پێکهاتن و سیستمی ناوەکییانەی حزبدا بووە بۆ کار کردن . گرفتەکە لە ناوەندێتی سەرەوە و زنجیرە مەراتیب و دیسپلین دا بووە . گرفتەکە لە نەهاتنەوەی ئەو شێوەیە لە حزبدا بووە بۆ خەباتی چینی کرێکار . گرفتەکە لە ناکۆک بوونی ئەو سیستمە حزبییەدا بووە بە کۆمۆنیزم . گرفتەکە لە نەبوونی فاکتەری هەڵوەشاندنەوەدا بووە لە خودی حزبەکەدا . میتۆدی کار کردنی حزبیی ناکۆک بووە بە سۆشیالیزمی ڕاگوزار , وە گونجاو بووە بە سۆشیالیزمی جێگیر . بەڵام سۆشیالیزمی جێگیر لە ڕاستیدا بوونی نییە . کەواتە گونجاو بووە بە گەڕاندنەوەی سۆشیالیزم بەرە و دواوە . بەڵام سۆشیالیزم کە دامەزرا ناگەڕێتەوە بەرەو دواوە . کەواتە حزبی بەلشەفیکیش وەک هەموو حزبەکانی تری بە ناو بزووتنەوەی کۆمۆنیستی زەمانی خۆی و دوای خۆی " بە ئێستاشەوە " حزبی وەرچەرخانی کۆمەڵگای دوای شۆڕشی کۆمەڵایەتی کرێکاران بووە بۆ شێوەیەکی تر لە سەرمایەداری . لینین بە حزبێکی ئاواوە خەباتی کۆمۆنیستانەی کردووە , بۆیە نەیتوانیوە بچێتە سۆشیالیزمەوە . گرفتی فەلسەفی هاوڕێ لینین لە دروست کردنی حزبدا , ئەوە بووە کە حزبی بۆ هەڵوەشاندنەوەی دەسەڵات دروست نەکردووە . پێوانە بۆ کۆمۆنیست بوونی حزب , هەڵوەشاندنەوەی دەسەڵاتە نەک گرتنە دەستی . وەر گرتنی دەسەڵات لای کۆمۆنیستەکان بۆ تیا بردنی دەسەڵاتە نەک جێگیر کردنی . مەسەلەی دیکتاتۆریەتی پرۆلیتاریا کە لە سۆشیالیزمدا دێتە پێشەوە , مەسەلەی داسەپاندنی دیکتاتۆریەتی پرۆلیتاریا نییە لە مەیدانی ئازادی و یەکسانی لە دەسەڵاتدا , چونکە پرۆلیتاریا بۆ خۆی لە

پەیوەندییە کۆمەڵایەتییەکاندا دیمۆکراسی یە . ئەو دیکتاتۆریەتە لە پێناوی پاراستنی ئازادییەکان و گەیاندنی مرۆڤەکانە بە یەکسانی لە دەسەڵاتدا . ئەو دیکتاتۆریەتە تەنیا لە مەیدانی ئابووریدایە بۆ بەر گرتن بە گەڕاندنەوەی موڵکایەتی تایبەتی . ئەو دیکتاتۆریەتە لە مەیدانی ئابووریدا هاوشانە لەگەڵ بەربلاو ترین دیمۆکراسی لە مەیدانە سیاسی و فەرهەنگی و کۆمەڵایەتییەکاندا . ئەو دیکتاتۆریەتەی ژێرخان لە پێداویستی دیمۆکراسی سەرخانەوە دێت . هاوڕێ لینین کە دەڵێت : " حوکومەتی کرێکاری بۆ کۆمۆنیستەکان مەبدەئە " , لە پێداویستی مەبدەئێکی گرنگتر و گەورە ترەوە هاتووە کە ئەویش مەبدەئی نەهێشتنی دەسەڵاتە . نەهێشتنی موڵکایەتی تایبەتی و هەڵپێچانی کاری کرێگرتە و نەمانی پارە , میکانیزمەکانی نەهێشتنی دەسەڵاتن . ئەو دەسەڵاتەی کە پرۆلیتاریا لە ئەنجامی شۆڕشی کۆمەڵایەتی خۆیەوە بە دەستی دەهێنێت بۆ لە قاڵبدانی ئازادییەکان نییە , بەڵکو بۆ لە قاڵبدانی دەسەڵاتی مرۆڤەکانە بە سەر یەکتریەوە . بەو ڕادەیەی کە پرۆلیتاریا ئەم یەکسانییەی دەسەڵات لە کۆمەڵگادا بەرقەرار دەکات , بەو ڕادەیە خۆیشی وەکو چینێک سیما و دەسەڵاتەکەی وون دەکات . بەڵام پرۆلیتاریا بۆ یەکسانی کردنی دەسەڵات لە کۆمەڵگادا و تیا بردنی دەسەڵاتی چینایەتیش , پێویستی بە گشتی کردنەوەی موڵکایەتی تایبەتی و هەڵپێچانی کاری کرێگرتە هەیە . لابردنی موڵکایەتی تایبەتی و کاری کرێگرتەش , پێویستی بە بوونی هێزێکی گەورە و نواندنی ئەو هێزە هەیە کە ئەویش هێزی چینایەتی خۆیەتی . پرۆلیتاریا لە دوای شۆڕشی کۆمەڵایەتی و لە بەرانبەر سەرمایەداری هەڵوەشاوە و چینی بۆرژوای لە دەسەڵات کەوتوودا , تەنیا لە مەیدانی ئابووریدا و بە دژی گەڕاندنەوەی موڵکایەتی تایبەتی دیکتاتۆرە , وە ئەوەش لە پێناوی ڕزگار بوونی مرۆڤایەتی و بەختەوەر بوونیدایە . یانی پرۆلیتاریا ڕێگای هیچ جۆرە ئازادییەک لە چینی بۆرژوای لە کار کەوتوو (ڕادەربڕین , چاپەمەنی , ڕێکخستن , مانگرتن , خۆپیشاندان) ناگرێت . پرۆلیتاریا جیاوازی خواز نییە . مرۆڤەکان لە هەر چین و توێژێک بن , پاراستنی ئازادی و یەکسانی یان لە سبەینێی حوکومەتەکەیدا بە ئەرکی چینایەتی خۆی دەزانێت . کۆمۆنەی پاریس زۆر دروست بوو کە ڕێگای بە ئازادی دوژمنەکانیش دابوو لە دەربڕینی ئاشکرای بیروڕا و چاپەمەنی و پروپاگەندە و هاندان و مانگرتن و خۆپیشاندان و ڕێکخستندا . لەم بارەیەوە تەنیا هەڵەیەک کە کۆمۆنە کردی , هەڵواسینی کۆمەڵێک لە دوژمنە چینایەتییەکانی بوو لە کاتێکیشدا کە خۆی خەڵتانی خوێن دەکرا . کۆمۆنە دەستکەوتێکی جیهانی چینی کرێکار بوو . لینین دەبوایە ئەو تاقی کردنەوەیەی پرۆلیتاریای پاریسی لە ڕووسیادا دەوڵەمەند بکردایە , بەڵام بە داخەوە دیکتاتۆریەتی پرۆلیتاریای هێنایە سەرخانی کۆمەڵگاشەوە . لە ڕاستیدا لینین نەیدەتوانی ئەو دیکتاتۆریەتە نەهێنێتە مەیدانەکانی سەرخانی کۆمەڵگاوە , چونکە حزبەکەی بە پێی میکانیزمەکانی کار کردنی ناتوانێت لە پیادە کردنی دیمۆکراسیدا و لە باشترین حاڵەتیدا لە حزبێکی ڕیفۆرمیستی چەپ واوەتر بڕوا . ئەم حاڵەتە ناکۆک بووە بە کەسایەتی و میتۆدی فکری لینین , بەڵام لینین لە بەرانبەر حزبێکدایە " هەرچەندە خۆیشی گەورەترین ڕابەریەتی " کە بڕستی شۆڕشگێرانەی لێ بڕاوە و لەوە زیاتر ناتوانێت بڕواتە پێشەوە . حزبێک " با باشترین حزبی چینی کرێکاریش بێت " کە فاکتەری هەڵوەشاندنەوەی تیا نەبێت , ناتوانێت کۆمەڵگایەک دابمەزرێنێت کە هەڵبوەشێتەوە " سۆشیالیزمی ڕاگوزار " . دیمۆکراسی لە پەیوەندییە کۆمەڵایەتییەکاندا , پێ بەپێی هەڵوەشاندنەوەی کۆمەڵگای سۆشیالیستی دەڕواتە پێشەوە . دیمۆکراسی لە کۆمەڵگای چینایەتیدا , ناتوانێت سەربەخۆ لە دەسەڵاتی چینەکان خۆی پێناسە بکات . ململانێی چینەکان لە کۆمەڵگادا چ ئەندازەیەک بە خۆیانەوە بگرن , پەل هاویشتنی دیمۆکراسیش لە ناویاندا هەر ئەو ئەندازەیە بە خۆیەوە دەگرێت . ئەگەر لە ژێر فشاری مێژوویی کرێکاران و چەوساوەکانی تری کۆمەڵگاکاندا , بە هێزە ڕادیکال و پێشکەوتن خوازەکانیشەوە , دیمۆکراسییەکی پابەند بە بنەما سەرەکییەکانی سەرمایەدارییەوە لە وڵاتانی ڕۆژئاوادا پیادە بووبێت , ئەوا بە پەیوەند بە بنەما سەرەکییەکانی کۆمەڵگای سۆشیالیستی ڕاگوزارەوە , ئەو دیمۆکراسییە دەبێت بە ئەندازەیەکی هێجگار زیاتر پیادە ببێت . پرۆلیتاریا نە ئەو

ڕێگەیە بە خۆی دەدات و نە ئەو هەڵە مێژووییەش دەکات , کە دیمۆکراسییەکەی لە ئاستی دیمۆکراسی سەرمایەداری تێپەڕ نەکات . ئەوە کۆنترۆڵ کردنی دەسەڵاتی چینی کرێکارە لە لایەن حزبێکەوە کە دەزانێت کردەیی " عەمەلی " بوونەوەی هەڵپەی گەڕانەوەی بۆ سەرمایەداری تەنیا لە ڕێگای پیادە کردنی سیستمێکی دیکتاتۆرییەوە دەبێت لە مەیدانە سیاسی و کۆمەڵایەتییەکاندا . ڕاڤە کردنی مادییانە بۆ دیکتاتۆریەتی پڕۆلیتاریا , بردنە پێشەوەی سیستمی دیمۆکراسییە . یانی دیکتاتۆریەتەکە دەبێت لە خزمەتی دیمۆکراسییەکەدا بێت نەک بە پێچەوانەوە . دیمۆکراسی ئەسڵە بۆ چینی کرێکار نەک دیکتاتۆریەت . دیکتاتۆریەتی ئەم چینە لە مەیدانی ئابووریدایە و بۆ نەگەڕانەوەی موڵکایەتی تایبەتییە (هەرچەندە ئەو دیکتاتۆریەتە پێ بە پێی دروست بوونی خەتەر بۆ گەڕاندنەوەی موڵکایەتی تایبەتی دەچێتە سەرخانی کۆمەڵگاشەوە , بەڵام بە شێوازی تەبا لەگەڵ ڕەوتی چوونە پێشەوەی مرۆڤایەتیدا) . موڵکایەتی تایبەتی لە بناغەدا ناکۆکە بە دیمۆکراسی . یانی دیمۆکراسی لە مەیدانە سیاسی و فەرهەنگی و کۆمەڵایەتییەکاندا , هاوجووت دێتەوە لەگەڵ دیکتاتۆریەتدا لە مەیدانی ئابووریدا . هەموو پێشنیاز کردنێکی حزبییانە بۆ پیادە کردنی دیکتاتۆریەتی پڕۆلیتاریا لە مەیدانەکانی سەرخاندا , بە مانای نامۆ بوونی ئەو حزبە دێت بە چینی کرێکار و شۆڕشی بەردەوام و سۆشیالیزمی ڕاگوزار و کۆمۆنیزم . بەڵام بۆ ئەوەی دیکتاتۆریەتی پڕۆلیتاریا لە مەیدانی ئابووریدا بچەسپێت , دەبێت سیمایەکی جیهانی بە خۆیەوە بگرێت . شۆڕشی کۆمەڵایەتی چینی کرێکار و بەردەوام بوونی تا دامەزراندنی سۆشیالیزمی ڕاگوزار و گەیشتن بە کۆمۆنیزم , سیمای جیهانییان هەیە . نەناسینی ئەم سیما جیهانییە و کردەیی نەکردنەوەی لە خەباتی چینایەتیدا , لۆکاڵ پێ کردنیانە . لۆکاڵ پێ کردنیش هاتنەوەیە لەگەڵ مانەوەی جیاوازی چینایەتیدا نەک نەهێشتنی ئەو جیاوازییە . لۆکاڵ پێ کردن خاسیەتی کۆمەڵگای سەرمایەدارییە نەک کۆمۆنیزم . مەسەلەی دەسەڵات و لۆکال ًَ پێ کردنی لە کۆمەڵگای سەرمایەداریدا تا دوایین خاڵی بچوک کردنەوە بواری پێ دراوە و دەدرێت . بەڵام مەسەلەی نەمانی دەسەڵات و لۆکاڵ بوون دوو شتی نا تەبان بە یەکتری و هەرگیز لەگەڵ یەکتریدا نایەنەوە . هەموو لۆکاڵ بوونێکی حزبەکانی بزووتنەوەی کۆمۆنیستی لە نا کۆمۆنیست بوونیانەوە هاتووە . لۆکاڵ بوون و مانەوەی دەسەڵات و زەوت کردنی ئازادی ئەندامان کە بەرهەمی ناوەندێتی سەرەوە و زنجیرە مەراتیبن لە حزبەکاندا , یەکانگیرن لەگەڵ بە ئامراز کردنی چینی کرێکار و شۆڕشی کۆمەڵایەتییان و زنجیر ئاڵاندنە دەست و قاچیشیان دوای شۆڕشەکە و وەرچەرخانەوەی زۆرەملێ یانەی کۆمەڵگا بۆ شێوەیەکی تر لە سەرمایەداری . بەڵام بەرقەرار بوونی ئازادی ئەندامان و جیهانیی بوون و خەبات کردن بۆ نەمانی دەسەڵات , کە بەرهەمی ناوەندێتی خوارەوەن " ئەگەر حزبی لەم چەشنە بۆ چینی کرێکار بەم نزیکانە بێتە دەرەوە " یەکانگیرن لەگەڵ شۆڕشی چینایەتی کرێکاران و بەردەوام بوون و دامەزراندنی سۆشیالیزمی ڕاگوزار و تێپەڕ بوون لێیەوە بۆ کۆمۆنیزم . کۆمۆنەی پاریس هەرچەندە لە یەک شاردا بوو , ڕەنگ و ڕوویەکی جیهانی هەبوو . شۆڕشی ئۆکتۆبەر هەرچەندە لە وڵاتێکی گەورەشدا ڕووی دا , کەچی بە هۆی کۆنترۆڵ کردنیەوە لە لایەن حزبێکەوە کە لە ناوەرۆکدا سۆشیالیست خواز بوو نەک کۆمۆنیست , ڕەنگ و ڕوویەکی لۆکاڵی هەبوو . ئەگەر حزبی بەلشەفیک بە هۆی لینین و هاوڕێیانی ترەوە , هەمیشە پابەند بووە بە ئینتەرناسیۆنال و کرێکاری بوونیەوە , ئەوا حزبی کۆمۆنیستی کرێکاری ئێران بە هۆی هاوڕێ مەنسور و هاوڕێیانی تری ڕابەرایەتییەوە , زیاتر پابەند بووە بە لۆکاڵیەتی و حزبیی بوونەوە . ئەم لۆکاڵیەتی و حزبی بوونە , لە ماوە " فەترە " جیاوازەکاندا و بە پلەی جۆراوجۆر و بەدەر لە ئیرادەی مرۆڤە کۆمۆنیستەکان , لەگەڵ ناسیۆنالیزمدا بە ناڕاستەوخۆ خۆیان لە یەک هەڵدەپێکنەوە " گرێ دەدەنەوە " . بەو ڕادەیەی لۆکاڵیەتی و تەشکیلات گەریەتی دەچنە پێشەوە , بەو ڕادەیەش ناسیۆنالیزم پەیوەندییەکانی لەگەڵ حزبدا توندتر دەبێتەوە . ئەم سیمای ناسیۆنالیزمە لە زۆر شتا بەرجەستە دەبێتەوە . یەکێک لەوانە بە کەم گرتنی کۆمۆنیست بوونی کۆمۆنیستەکانی وڵاتێکی تر , نەتەوەیەکی تر , حزبێکی تری هاوبەرنامە و لەوێشەوە دانانی خۆی و حزبەکەی وەکو چاودێر و

ئامۆژگاریکەر بەسەریانەوە . یانی پەیوەندییە ئینتەرناسیۆنالییەکان لەو تێروانین و هەڵسوڕانانەدا بزر دەبن . ئەم جۆرە حزبانە , نەک هەر ناتوانن دیکتاتۆریەتی پرۆلیتاریا دابمەزرێنن , بەڵکو ڕێگری هەرە کارای دامەزراندنی ئەو دیکتاتۆریەتەن . ئەوان لە جیاتی ئەو دیکتاتۆریەتە چینایەتییە , دیکتاتۆریەتی حزبیی خۆیان دادەسەپێنن . وە داسەپاندنی ئەم دیکتاتۆریەتەی خۆیشیان لە پێداویستی هەڵنەوەشاندنەوەی موڵکایەتی تایبەتییەوە سەرچاوە دەگرێت . لە شۆڕشی کۆمەڵایەتی کرێکاراندا , موڵکایەتی تایبەتی دەکەوێتە خەتەرەوە . تەنیا ڕێگای هەرە کارا بۆ وەلا نانی ئەو خەتەرە , دامەزراندنی دیکتاتۆریەتی حزبیی و گەڕاندنەوەی زۆرەملێی کۆمەڵگایە بۆ پێش شۆڕشی کۆمەڵایەتی چینی کرێکار , بەڵام لە شێوەیەکی تری سەرمایەداریدا . بێگومان ئەم پرۆسەیە هەمووی دەبێت لە ژێر ناوی دیکتاتۆریەتی کرێکاران و هەڵپێچانی کاری کرێگرتە و دامەزراندنی سۆشیالیزم و شاد بوون بە دنیای کۆمۆنیزمەوە بێت . حزبەکە لە سەروبەندی شۆڕشی کرێکاران و بە ماوەیەکی زۆریش دوای شۆڕشەکە , ناتوانێت ئەو لافیتانە بەرز نەکاتەوە , چونکە کۆمەڵگا بە هۆی شۆڕشگێڕیەتی چینی کرێکارەوە , سەردەمێکی شۆڕشگێرانە تێ دەپەڕێنێت . حزبێک ئەگەر لە بنەڕەتدا بۆ دەسەڵات بە دەستەوە گرتن دامەزرابێت و لە ناو خۆیشیدا جیاوازی چینایەتی بە فەرمی بناسێت , دەبێت موڵکایەتی تایبەتی بە ناوی نەهێشتنیەوە بپارێزێت (ئاخر موڵکایەتی تایبەتی ڕاستەوانە دێتەوە لەگەڵ دەسەڵاتدا و پێچەوانە دێتەوە لەگەڵ نەمانی دەسەڵاتدا) . هەموو دیکتاتۆریەتێک لە سەرخانی کۆمەڵگادا و لە دوای شۆڕشی کۆمەڵایەتی کرێکارانەوە , بە قازانجی گەڕاندنەوەی سەرمایەدارییە . هەموو دابڕینێکی دەسەڵاتی چینایەتییانەی کرێکارانیش لە ڕزگار کردنی سەرجەمی مرۆڤایەتی و قەتیس کردنی تەنیا بۆ چینی کرێکار و لە پێناوی ئەودا , دیسانەوە بە قازانجی گەڕاندنەوەی سەرمایەدارییە . پێوانەی مرۆیی بوونی خەباتی چینی کرێکار , ڕزگار بوونی مرۆڤایەتییە . کرێکاران وەکو مارکس دەڵێت بێ ڕزگار کردنی مرۆڤایەتی , ناتوانن خۆیشیان ڕزگار بکەن . دابیین کردنی دیمۆکراسی و لابردنی دیکتاتۆریەتی پرۆلیتاریا لە مەیدانەکانی سەرخانی کۆمەڵدا ئا لێرەوەیە . هەموو قەتیس کردنێکی دەسەڵاتی کۆمەڵگا لە دەستی پرۆلیتاریادا و ڕێگرتن لە بەشدار بوونی مرۆڤەکانی تر " لە هەر چین و توێژێک بن " لەو دەسەڵاتەدا بۆ بنیات نانی سۆشیالیستانەی کۆمەڵگا و گواستنەوەی بەرەو کۆمۆنیزم , یانی لە قاڵبدانی ئازادی و هەڵسوڕان و چەوساندنەوەی هەر مرۆڤێک کە کرێکار نەبێت . دیکتاتۆریەتی پرۆلیتاریا کە دێتە مەیدانی ڕوو بە ڕوو بوونەوەی سەربازییەوە , تەنیا لە کاتێکدایە کە هەندێک لە دوژمنە چینایەتییەکانی کرێکاران و بۆ گەڕاندنەوە و جێگیر کردنی موڵکایەتی تایبەتی و کاری کرێگرتە , پەنا دەبەنە بەر کاری توندوتیژی و سڵ لە بەکار هێنانی هێزی سەربازی وەیان میلیشیای ڕێکخراو ناکەنەوە بۆ گەڕاندنەوەی کۆمەڵگای سەرمایەداری . یانی ئەم دیکتاتۆریەتە لە پێناوی بەرقەرار بوونی ئازادیدایە . هەرچەندە ئازادی و دیکتاتۆریەت دوو شتی دژ بە یەکن , بەڵام ئەم دوو جۆرە لە دیکتاتۆریەت (دیکتاتۆریەتی کرێکاران و پاشماوە ڕەنگاوڕەنگەکانی بۆرژوا) جیاوازییەکی چەندایەتی و چۆنایەتی قووڵیان لەگەڵ یەکدا هەیە . یەکەمیان " دیکتاتۆریەتی پرۆلیتاریا " مرۆییە , جیاوازی خواز نییە , پێداویستی بەرقەرار بوونی ئازادی یە لەو قۆناغی گواستنەوەیەدا , لە مەیدانی ئابووریدایە , هاوشانی دیمۆکراسییەکی بەربڵاوە لە سەرخاندا , بووە بە بەشێک لە هۆشیاری گشتیی , بەختیاری مرۆڤەکان و گەیشتن بە کۆمۆنیزم ئامانجیەتی , هەڵوەشاندنەوەی خۆی و کۆمەڵگای سۆشیالیستی ڕاگوزار میکانیزمی بزاوتنیەتی " حەرەکەیەتی " , زیاتر کارێکی ئیدارییە و لە لایەن زۆربەی مرۆڤەکانی کۆمەڵگاوە بەڕێوە دەبرێت , ئامرازێکی دەستی حوکومەتە کرێکاری یەکەیە و بە پێی گشتی کردنەوە و بەشدار بوونی هەرچی زیاتری خەڵک تیایدا کاڵ بوونەوەی ڕووە سیاسیەکەی و تۆخ بوونەوەی ڕووە ئیدارییەکەی هاوجووت دێتەوە لەگەڵ هەڵوەشاندنەوەی کۆمەڵگای ڕاگوزاردا . یانی دوو فاکتەر لە کۆمەڵگای سۆشیالیستی دا زۆر گرنگن : یەکەم , هۆشیاری گشتی " کە دەبێت لە ئەمڕۆوە دەستی پێ بکرێت " و دووەم , کردەیی بوونەوەی ئەم هۆشیاری گشتییە لە

خەڵكدا بۆ بەشداری كردنی سەرومر لە كاروباری دەوڵەتدا بە هەموو پۆستەكانیەوە . پێ بە پێی چوونە پێشەوەی ئەم دوو فاكتەرە لە كۆمەڵگای سۆشیالیستی ڕاگوزاردا , شێوەی دەسەڵات وورده وورده دەگۆڕدرێت بۆ ئیدارە كردن و ڕێكخستنی ژیانی ڕۆژانەی خۆیان . وە هەموو كاڵ بوونەوەیەكی دەسەڵاتیش یانی گەش بوونەوەی زیاتری ئازادی . دووەمیشیان كە دیكتاتۆریەتی كۆڕوكۆمەڵەكانی پاشماوەی چینی بۆرژوان ,بۆ كۆنترۆڵ كردنی ئازادی و یەكسانی یە لە دەسەڵاتدا . بۆ گەڕاندنەوەی موڵكایەتی تایبەتی یە . بۆ مانەوە و قووڵ كردنەوەی جیاوازی چینایەتییە . بۆ دابیین كردنەوەی كاری كرێ گرتەیە . بۆ گۆڕینەوەی ژیانی بەختیارانەی مرۆڤەكانە بە تراژیدیا . بۆ بە فەڕمی ناسین و كردەیی كردنەوەی زێدەبا یە لە كۆمەڵگادا .

ئیدارە كردنی ئەمڕۆی حزب " حزبی پڕۆلیتاریا " لە لایەن ئەندامەكانیەوە نەک ڕابەرایەتییەكەیەوە , وێنەیەكە بۆ ئیدارە كردنی سبەینێی حوكومەتی كرێكاری . دیكتاتۆریەتی لە سەرمایەداریدا كرۆكی سیستمی سیاسی و ئیدارییەتی . بەڵام لە سۆشیالیزمی ڕاگوزاردا دیمۆكراسی كرۆكی سیاسی و ئیداری كۆمەڵگایە . بۆرژوا لە پەیوەند بە موڵكایەتی تایبەتەوە دیمۆكراسی یە , بەڵام پڕۆلیتاریا لە پەیوەند بە موڵكایەتی تایبەتەوە دیكتاتۆرە . بۆرژوا لە پەیوەند بە موڵكایەتی گشتییەوە دیكتاتۆرە , بەڵام پڕۆلیتاریا لە پەیوەند بە موڵكایەتی گشتییەوە دیمۆكراسییە .بۆرژوا بۆ پاراستنی ئەو دیمۆكراسییەی لە ژێرخاندا, پێویستی بە دیكتاتۆریەتی هەیە لە سەرخاندا . پڕۆلیتاریا بۆ پاراستنی ئەو دیكتاتۆریەتەی لە ژێرخاندا , پێویستی بە دیمۆكراسی هەیە لە سەرخاندا . بۆرژوا لە مەیدانی ژێرخاندا بۆ مانەوەی موڵكایەتی تایبەتی دیمۆكراسییە و بۆ گشتی كردنەوەی ئەو موڵكایەتییە دیكتاتۆرە , بەڵام پڕۆلیتاریا بۆ مانەوەی موڵكایەتی تایبەتی دیكتاتۆرە و بۆ گشتی كردنەوەی ئەو موڵكایەتییە دیمۆكراسییە . دیمۆكراسی بۆرژوا لە ژێرخاندا پێ بە پێی مانەوەی موڵكایەتی تایبەتی هاوجووت دێتەوە لەگەڵ پیادە كردنی دیكتاتۆریەتی لە مەیدانەكانی سەرخاندا , وە پێ بە پێی پەیدا بوونی خەتەر و زیاد بوونی ئەو خەتەرە لە سەر مانەوەی موڵكایەتی تایبەتی , دیمۆكراسییەكەشی لەو مەیدانی ژێرخانەدا بەرە بەرە بەرتەسک دەبێتەوە و هاوجووت دەبێت لەگەڵ بەرتەسک بوونەوەی دیكتاتۆریەتەكەی لە مەیدانەكانی سەرخاندا . بۆ پڕۆلیتاریاش هەر بە هەمان جۆر , لەگەڵ پەیدا بوون و زیاد بوونی خەتەر لە سەر گشتی بوونەوەی موڵكایەتی , بەرتەسک بوونەوەی دیكتاتۆریەتەكەی لە مەیدانی ژێرخاندا هاوجووت دێتەوە لەگەڵ بەرتەسک بوونەوەی دیمۆكراسییەكەی لە مەیدانەكانی سەرخاندا . لە كۆمەڵگای سەرمایەداریدا دوو سیستمی سیاسی و ئیداری پێچەوانە بە یەک لە ژێرخان و سەرخاندا پیادە دەكرێت (دیمۆكراسی لە ژێرخان و دیكتاتۆریی لە سەرخاندا) . لە كۆمەڵگای سۆشیالیستی ڕاگوزاریشدا هەمان دوو سیستمی سیاسی و ئیداری بەڵام جیاواز (بە جێگۆڕكێیان لەگەڵ یەكتریدا) پیادە دەكرێت (دیكتاتۆریێتی لە ژێرخان و دیمۆكراسی لە سەرخاندا) . چوونە پێشەوەی سەرمایەداری , چوونە پێشەوەی دوو سیستمە سیاسی و ئیدارییەكەشیەتی . چوونە پێشەوەی سۆشیالیزمی ڕاگوزاریش هەر هەمان شت . ئەم سیستمی دیمۆكراسییە لە وڵاتانی ڕۆژئاوادا هەیە خاسیەتی سەرمایەداری نییە , لە ژێر فشاری خەڵكدا هاتووەتە ئاراوە . دیمۆكراسی موڵكی سەرمایەداری نییە , نە بۆرژوا دایهێناوە و نە كرێكار . دیمۆكراسی یەكەم جار لە یۆناندا و بۆ مرۆڤە ئازادەكان نەک كۆیلەكان دایانهێناوە . ئێستاش دیمۆكراسی لە سەرمایەداریدا بۆ كۆیلەكانی ئەمڕۆ , كرێكاران , نییە , بەڵام خەباتی نەبڕاوەی كرێكاران و هێزە ڕادیكاڵەكانی تری كۆمەڵگا سەپاندوویەتی و دەیسەپێنێت بە سەر بۆرژواكاندا . ئەم دیمۆكراسییەی سەرمایەداری بۆ كرێكاران چەند بڕواتە پێشەوە , دیمۆكراسییەكەی لە مەیدانی ئابووریدا بۆ چینەكەی خۆی " بۆرژوا " ئەوەندە دەچێتە دواوە . هەموو دیمۆكراسییەكی بۆرژوا لە مەیدانی ئابووریدا لە پێناوی پاراستنی سەرمایەداری و كەڵەكە بوونی سەرمایەدایە , وە هەر لەو مەیدانە ئابوورییەدا و لە بەرانبەر كرێكاراندا دیكتاتۆرە . بەڵام ئەو دیكتاتۆریەتەی لە

مەیدانی ئابووریدا بۆ کرێکاران پێویستی بە دیکتاتۆریەتی سەرخانیش هەیە بە دژی کرێکاران . وە ئەو دیموکراسییەی لە مەیدانی ئابووریدا بۆ چینەکەی خۆی پێویستی بە دیموکراسی هەیە لە سەرخاندا و هەر بۆ چینەکەی خۆی . یانی بۆرژوا بۆ چینەکەی خۆی لە هەردوو مەیدانی ژێرخان و سەرخاندا دیموکراسییە , بەلام بۆ پرۆلیتاریا لە هەردوو مەیدانەکانی ژێرخان و سەرخاندا دیکتاتۆرە . لە جەوهەردا هێزی بزوێنەر بۆ ئەو دیموکراسی و دیکتاتۆریەتەی بۆرژوا , بوون و هێشتەنەوە و بردنە پێشەوەی موڵکایەتی تایبەتییە . بۆیە کرێکار لە شۆرشی کۆمەلایەتی خۆیاندا بۆ لابردنی دیکتاتۆریەتی بۆرژوا لە سەر خۆیان و هەموو مرۆڤایەتی پێکەوە , دەبێت بۆ بنەبڕ کردنی (بنەبڕ کردنی دیکتاتۆریەتی بۆرژوا) بچنە مەیدانی نەهێشتنی موڵکایەتی تایبەتی یەوە . مەسەلەی بنیات نانی سۆشیالیزمی ڕاگوزار لە پێ نانە مەیدانی نەهێشتنی موڵکایەتی تایبەتییەوە دەست پێدەکات . لابردنی ئەو موڵکایەتییە تایبەتی یە و بنەبڕ کردنی بۆ هەتا هەتایە چەندە دەخایەنێت , قۆناغی سۆشیالیزمی ڕاگوزاریش بۆ کۆمۆنیزم هەر ئەوەندە دەخایەنێت . پرۆلیتاریا موڵکایەتی تایبەتی لە بۆرژواوە ناگوێزێتەوە بۆ خۆی , بەڵکو لە جیاتی ئەوە گشتیی دەکاتەوە (یانی موڵکایەتی تایبەتی دەکات بە موڵکایەتی هەموان _ هەموو مرۆڤایەتی _) . گشتی کردنەوەی موڵکایەتی تایبەتی هاوجووت دێتەوە لەگەڵ گشتی کردنەوەی دیموکراسی لە سەرخانی کۆمەڵگادا . بەلام پرۆلیتاریا لە ژێرخانیشدا لە ڕاستیدا دیموکراسییە , چونکە موڵکایەتی تایبەتی گشتی دەکاتەوە (واتە لە باری ئابوورییەوە مرۆڤەکان , لە هەر چین و توێژێک بن , یەکسان دەکاتەوە) . ئەو دیکتاتۆریەتەی کە لە ژێرخاندا بەکاری دەهێنێت , تەنیا بە دژی نا دیموکراسی و نا یەکسانییە لە پەیوەندییە ئابوورییەکانی مرۆڤەکاندا . ئەو دیکتاتۆریەتە تەنیا بە دژی ئەو هێزانەن کە بیانەوێت ئەو دیموکراسییە لە ژێرخان و سەرخانی کۆمەڵگادا هەڵبوەشێننەوە . یانی بۆرژوا کە تەنیا لە بەرانبەر چینەکەی خۆیدا لە ژێرخان و سەرخاندا دیموکراسی یە , پرۆلیتاریا لە بەرانبەر هەموو چین و توێژەکانی کۆمەڵگادا" بە کرێکاران خۆیشیانەوە " لە ژێرخان و سەرخاندا وە بە تەبا لەگەڵ گشتی کردنەوەی موڵکایەتی تایبەتیدا دیموکراسی یە . ئەو دیموکراسی یە بەرتەسکەی بۆرژوا لە پێداویستی موڵکایەتی تایبەتی یەوە سەرچاوە دەگرێت و ئەو دیموکراسی یە بەرینەی پرۆلیتاریاش لە پێداویستی موڵکایەتی گشتییەوە سەرچاوە دەگرێت . دیکتاتۆریەتی پرۆلیتاریا بەشێکە لە سیستمە دیموکراسی یەکەی . یانی پێداویستی بەرقەرار بوونی دیموکراسی , دیکتاتۆریی لەگەڵ خۆیدا دەهێنێت . ئەم دیکتاتۆریەتە بەدەر لە ئیرادەی کرێکاران خۆیانە . پێداویستی ڕزگار بوونی مرۆڤایەتی کە لە گشتی کردنەوەی موڵکایەتی تایبەتیدا بەرجەستە دەبێتەوە , ئەم دیکتاتۆریەتە بە سەر کرێکاران و هەموو مرۆڤایەتیدا دەسەپێنێت . یانی لە ڕاستیدا ئەم دیکتاتۆریەتە , دیکتاتۆریەتی سەرجەم مرۆڤایەتییە بە دژی دوژمنەکانی . لە بەر ئەوە بە دیکتاتۆریەتی پرۆلیتاریا دەناسرێت , چونکە پرۆلیتاریا هێزێکی ڕێکخراو و زەبەلاحی ناو کۆمەڵگا و هێزی بنەڕەتی دامەزرێنەری کۆمەڵگای سۆشیالیستییە بۆ گەیشتن بە کۆمۆنیزم و هێزێکی تا سەر شۆڕشگێڕە . ئەم دیکتاتۆریەتە شێوەیە , دیموکراسی یەکەی ناوەرۆکە . لە پێداویستی ناوەرۆکەوەیە ئەم شێوەیە گەلالە دەبێت . بۆرژوا هەمیشە و لە هەموو شوێنێکدا ویستوویەتی و دەیەوێت دەسەڵاتی چینایەتییانەی کرێکاران بە دیکتاتۆریەت و دەسەلاتی چینایەتییانەی خۆیشی بە دیموکراسی بناسێنێت . ئەمە لە کاتێکدایە کە سیستمی دیموکراسی نامۆیە بە بۆرژوا و دیکتاتۆریەتیش نامۆیە بە پرۆلیتاریا . لە کاتێکدایە کە دیکتاتۆریی بۆ بۆرژوا ئەسڵە و دیموکراسیش بۆ پرۆلیتاریا ئەسڵە . لە کاتێکدایە کە مرۆڤایەتی گیری بە دەست بۆرژواوە خواردووە و پرۆلیتاریاش هێزی بنەڕەتیی ڕزگاری بەخشی مرۆڤایەتی یە . لە سەرمایەداریدا بەو هۆیەوەکە کرێکاران و چەوساوەکانی تری کۆمەڵگا زۆرینەن و بۆرژواش کەمینەیە و دیموکراسی یەکەش لە سەر ئاستی کۆمەڵگا تەنیا بۆ چینەکەی خۆیەتی , ئەو دیموکراسییە سیمای دەسەلاتی ئەو دیاری ناکات بەڵکو دیکتاتۆرێتی یەکەی کە دژی زۆرینەیە سیما و چوارچێوەی دەسەلاتی ئەو " واتە بۆرژوا " بە پانتایی کۆمەڵگا دیاری دەکات . بۆ پرۆلیتاریاش کە دەسەلات دەگرێتە

دەست هەر وایە . یانی بەو هۆیەوە کە کرێکاران و چەوساوەکانی تر لە سەردەمی حوکومەتی کرێکاریدا زۆربەی زۆری دانیشتوان پێک دەهێنن و دیمۆکراسییەکی بەربلاویش " لانی کەم " بۆ خۆیان هەیە و دیکتاتۆریشن لە دژی پاشماوەکانی بۆرژوا کە کەمینەیەکی بچوک پێک دەهێنن , دیمۆکراسی دەبێتە سیمای دەسەلاتی سیاسییان نەک دیکتاتۆریەتەکە . کەواتە لە هەردوو کۆمەڵگای سەرمایەداری و سۆشیالیستیدا , چۆنیەتی دەسەلات بە چەندایەتییەکانەوە دەناسرێتەوە . یانی لە سەر ئاستی کۆمەڵگا لە سەرمایەداریدا دیکتاتۆریەت و لە سەر ئاستی کۆمەڵگا لە سۆشیالیزمدا دیمۆکراسی پیادە دەکرێت . ئەمە جگە لەوەی کە سیستمی دیمۆکراسی لە سەرمایەداریدا چونکە بە دەوری موڵکایەتی تایبەتیدا تەوەرە دەبەستێت و موڵکایەتی تایبەتیش بۆ خۆی هاتنەوە یەک (بە مانای کۆبوونەوە , مۆڵ بوون , چوونە سەر یەک , چەق بەستنی هەرچی زیاتری سەرمایە و موڵکایەتی هەتا بکرێت لە دەستی کەمترین کەسدا) خاسیەتێکی جەوهەری و میکانیزمێکی گرنگی بزاوتنیەتی , ناتوانێت سنووری چینەکەی خۆی " بۆرژوا " تێبپەڕێنێت و لەگەڵ چین و توێژەکانی تردا تێکەڵ ببێت . بەلام سیستمی دیمۆکراسی لە سۆشیالیزمدا چونکە بە دەوری موڵکایەتی گشتیدا تەوەرە دەبەستێت و موڵکایەتی گشتیش بۆ خۆی فراوان بوونی هەرچی زیاتری , خاسیەتێکی جەوهەری و گرنگترین میکانیزمی بزاوتنیەتی , ناتوانێت لە سنووری چینەکەی خۆیدا " کرێکاران " بمێنێتەوە وتێکەڵ بە چین و توێژەکانی تر نەبێت و لە سەر ئاستی کۆمەڵگا و بۆ هەموو مرۆڤەکان بەرەو یەکسانی تەواو نەڕوات . فۆکۆ یاما ی فەیلەسوفی بۆرژوای ئەمریکی کە دیمۆکراسی بە سیستمی بازاڕی ئازاد ناو دەبات , یان لنگەوقووچ لە ڕاستییەکان تێدەگات یان ڕاستییەکان ئاوەژوو دەکاتەوە . دیمۆکراسی لە بناغەدا سیستمێکە بۆ بەرقەرار بوونی ئازادی و یەکسانی مرۆڤەکان پیادە دەبێت . ئەو ئازادی و یەکسانییەی کە کۆمەڵگای سەرمایەداری ڕۆژانە و لە هەموو شوێنێکدا و بە بەرچاوی هەموانەوە پێشێلی دەکات . ئەم دیمۆکراسییەی وڵاتانی ڕۆژئاوا " وڵاتانی سەرمایەداری خاوەن بازاڕی ئازاد " لە بەرژەوەندی چینایەتییانەی بۆرژوای ئەم وڵاتانە نییە , بەلام مێژووی خەباتی چینایەتییانەی کرێکاران و هێزە ڕادیکال و پێشکەوتن خوازەکانی کۆمەڵگاکانیان سەپاندوویانە بە سەریاندا . دیمۆکراسی بە هیچ شێوەیەک لەگەڵ سەرمایەداریدا (بە بازاڕی ئازاد و سەرمایەداری دەوڵەتی و شێوەی موتوربە کراویشیەوە) نایەتەوە . لە بنەڕەتدا لە ڕوانگەی ئەم نەهاتنەوە چینایەتییەی بۆرژواوەیە , کە وڵاتانی ڕۆژئاوا پشتگیری لە دیکتاتۆریەتی وڵاتانی ڕۆژهەلات دەکەن . لەوێوەیە کە ناهێڵن ئەو وڵاتانە بەرەو دیمۆکراسی بچن . لە ناکۆک بوونی دیمۆکراسی یەوەیە بە موڵکایەتی تایبەتی . پەرەسەندنی موڵکایەتی تایبەتی (بە مانایەکی تر کەڵەکە بوونی سەرمایە) پێویستی بە سیستمی دیکتاتۆریەت هەیە لە سەر ئاستی کۆمەڵگا نەک دیمۆکراسی . نهێنی چوونە پێشەوەی چاینا " چین " لە باری ئابوورییەوە لێرەدایە . لە هاتنەوەی سیستمی دیکتاتۆریەتی ئەودایە بۆ کەڵەکە بوونی سەرمایە . وە نهێنی چوونە پێشەوەی سەرمایەداری دەوڵەتیی لە بەرانبەر بازاڕی ئازاد دا " با بۆ ماوەیەکیش بێت " لە داسەپاندنی ئەم سیستمی دیکتاتۆریەتەوەیە کە لە پێناوی کەڵەکە بوونی سەرمایەدا , لە سەر ئاستی کۆمەڵگا پیادەی دەکات . فۆکۆ یاما وڵاتانی ڕۆژئاوا و ڕۆژهەلات بە دوو دنیای جیاواز دەبینێت , لە کاتێکدا کە هەردووکیان یەک دنیان بەلام بە دوو شێوەی جیاواز . دیکتاتۆریەتی پرۆلیتاریا ئەڵقەیەکە لە زنجیرێک . ئەو دیکتاتۆریەتە لە شۆڕشی کۆمەلایەتی و حوکومەتی کرێکاری و سیستمی دیمۆکراسی ئەو و شۆڕشی ڕانەوەستاو و سۆشیالیزمی ڕاگوزار جیا نابێتەوە . نەک هەر ئەوەندە , بگرە لە خەباتی سیاسی و ئابووری ئەمڕۆی کرێکاران و ئامرازەکانی خەباتی و بە تایبەتی حزبی بەرینی چینایەتییانەی خۆی جیا نابێتەوە . هەموو گۆڕینەوەیەکی دیکتاتۆریەتی پرۆلیتاریا بە دیکتاتۆریەتی حزبیی , لە بناغەدا گۆڕینەوەیەتی بە دیکتاتۆریەتی بۆرژوا . ئەم حزبانەی بە ناو بزووتنەوەی کۆمۆنیستی هەر بە تەنیا لە دوای شۆڕشی کۆمەلایەتی چینی کرێکارەوە نابنە ڕێگر , بەڵکو هەر لە ئێستاوە و بۆ بەرپا بوونی ئەو شۆڕشەش ڕێگرن . نە دەیەڵن کرێکاران وەکو چینێکی جیهانی خەباتی

چینایەتی و شۆڕشی کۆمەڵایەتییان بکەن و نە دەشیانەوێت پرۆسەی ووریا بوونەوەیان بە مارکسیزم و دەست ڕاگەیشتنیان بە بەرز کردنەوەی لافیتەی وەلانانی دەوڵەت و دەسەڵات وەک ئامانجی دووریان بە ئەنجام بگات . ئەمە جگە لە داسەپاندنی زۆرەملێ یانەی حزبەکانیان بە سەر تەواوی چینەکە و کۆمەڵانی خەڵکی ستەمدیدەدا بە ناوی پێشڕەوی و نوێنەرایەتییانەوە لە خەباتی سیاسیدا . ئەمانە و چەندەهای تریش بەرهەمی پێکهاتن و سیستمی کاری ئەم حزبانەن . هاوڕێ مەنسوور یەکێکە لەو مارکسیستانەی کە بە میتۆدێکی پێچەوانە بە مارکسیزم , تیۆریزەی داسەپاندنی حزبی کردووە بە سەر چینی کرێکار و کۆمەڵانی خەڵکدا . ئەو هەرچەندە ژمارەیەکی زۆر لە کۆمۆنیستەکان لە دەرەوەی حزبەکەی خۆیشیدا دەبینێت , بەڵام پەیوەست بوونیان بە حزبەکەی خۆیەوە بە پێداویستی بردنە پێشەوەی شۆڕش دەزانێت . ئەمە جگە لەوەی کە نایەوێت یان ناتوانێت " لە توانای میتۆدەکەی ئەودا نییە " پێناسەیەکی مادییانە بۆ کۆمۆنیست بدات بە دەستەوە . ووشەی کۆمۆنیست لای مارکس مەقۆلەیە , لە خۆڕاو بێ شی کردنەوەیەکی زانستییانە بەکاری ناهێنێت . کۆمۆنیست کەسێکە کە لە ڕوانگەی کۆمەڵگای کۆمۆنیستییەوە سەیری خەباتی چینایەتی ئەمرۆ بکات . لە کۆمەڵگای کۆمۆنیستیدا دەسەڵاتی مرۆڤەکان بە سەر یەکترییەوە بوونی نییە . یانی کۆمۆنیست ئەو کەسەیە کە بۆ نەمانی دەسەڵات خەباتی چینایەتی دەکات . وە ئەو خەباتە چینایەتییەش بۆ نەمانی دەسەڵات لە بەرز کردنەوەی لافیتەی یەکسانی دەسەڵاتەوە دەست پێدەکات . یانی بەرز کردنەوەی لافیتەی یەکسانی لە دەسەڵاتدا و لەوێشەوە خەبات کردن بۆ بنەبڕ کردنی , پێوەری کۆمۆنیست بوونە بۆ هەر کەسێک کە خەباتی چینایەتییانە بکات .

بژار 14-03-2006

ماویەتی